

Liiklus on üks osa meie igapäevasest elust. See algab vahetult maja välisukse või aiavärava tagant ja mõjutab lapse igapäevaseid tegemisi juba väikesest peale, kui ta liigub koos vanematega või otsib uusi mängukohti ja sõpru.

Et laps võiks liikuda turvaliselt ja õppida suhtuma liikluse lugupidamisega, vajab ta toetust ja suunamist.

Lasteaias on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi:

- ohutu liiklemine,
- liikluses käitumine ja toimetuleku õpetamine, mis lähtub eelkõige lasteaia ja lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.

Antud praktika on läbi viidud 6–7aastaste lastega, kes alustavad sügisel kooliteed. Liiklemine tänaval jala või jalgrattaga saab selle koolitee osaks. On väga oluline, et laps tunneks end liigeldes julgelt ja saaks iseseisvalt hakkama.

Selleks puhuks olemegi korraldanud kevaditi kooliminevatele lastele nii liikluspäevi kui ka liiklusnädalaid, et kõik tarkus, mis liikluskasvatusega lasteaias omandatud, veel üle korrata ja kindlalt meelde jätta, selleks et sügisene koolitee alustamine kulgeks kõigil igati turvaliselt.

Üldeesmärgid

- Õpetada lapsi mõistma, kuidas tekivad liikluses ohtlikud olukorrad ja kuidas neid vältida.
- Kujundada lastest üksteist arvestavad liiklejad, kellel on ohutud liiklemisharjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda, kellel on teadmised ning oskused, mis toetavad toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades.

Eeldatavad tulemused

- Laps teab ülekäiguraja olulisust, oskab ületada sõiduteed, ristmikku ja raudteed.
- Laps teab, millisel teepoolel liiklevad jalakäijad, kui puudub kõnnitee.
- Laps oskab kasutada jalgrattakiivrit ja teab selle vajalikkust.
- Laps teab, kuidas ja kus tohib sõita jalgrattur ning kuidas ta end teistele liiklejatele nähtavaks saab teha.

- Laps tutvub liiklusmärkidega, mis asuvad ümbruskonnas, kus ta liigub.
- Laps teab talle oluliste liiklusmärkide tähendust.
- Laps teab helkuri vajalikkust ja oskab seda õigesti kasutada.
- Laps mõistab ja oskab selgitada liiklusõnnetuste põhjus-tagajärg seoseid.
- Laps teab hädaabinumbrit ja oskab seda vajadusel kasutada.

Osalejad:

Koolieelikute rühm
20 last vanuses 6–7 eluaastat

Läbiviidud tegevused

Arutlev vestlus lastega – õpetaja tuli laste ette helkurvestiga ning luges teema sissejuhatuseks jutu „Kingapoes“ raamatust „Jete ja Jesperi käigud – liiklusest kõige noorematele“. Seejärel arutlesid lapsed õpetaja suunavate küsimuste toel erinevatel liiklusega seonduvatel teemadel – mis ja millised on liikluseeskirjad, kuidas liigelda tänaval jalgsi ning jalgrattaga, millised on tee ületamise ohud ja kuidas teed ületades õigesti käituda (sebra, sõidutee, ristmik, raudtee), kuidas end liikluses nähtavaks teha jne. Vestluses said korratud sellised mõisted nagu parem ja vasak.

Tutvumine liiklusemärkidega – õpetaja kasutas oma tegevuses liiklusemärkide kogumikku (Maanteeamet). Kogumikus on liiklusemärgid, mis on varustatud seletustega. Vaatluse käigus selgitas õpetaja lastele märkide tähendust. Samas oli võimalus korrata matemaatilisi mõisteid nagu ring, kolmnurk, ristkülik ja ruut. Seejärel otsisid lapsed märkide hulgast välja need, mida nad oma kodulinnas on märganud ja üheskoos korraldi üle ka nende tähendused.

Liikumismäng –

õpetaja asetaski liiklusemärkide kogumikust tuttavad liiklusemärgid maha ja lapsed liikusid nende vahel nagu liikleksid linnatänaval. Aegajalt palus õpetaja lastel tema ees oleva märgi tähendust selgitada.

Läbi mängu korraldi üle matemaatilised mõisted – parem, vasak, kiiresti ja aeglaselt jms.

Õppekäik linnatänavatel – õppekäik hõlmas endas vestluse praktilist kordamist. Teele minnes panid lapsed ja õpetajad endile selga helkurvestid. Üle

korrati tee ületamise reeglid (sh raudtee), tuletati meelde, kummal pool teed peab jalakäija liiklema ja vaadeldi, kas möödasoitev jalgrattur käitub tänaval õigesti. Lapsed otsisid liiklusmärke ja koos korrati üle nende tähendused.

Joonistamine –

Lapsed joonistasid värviliste pliatsitega valgele paberile liiklusmärke võimalikult täpselt, kasutades kopeerimistehnikat.

Noorsoopolitseiniku ja Lõvi Leo külaskäik

lasteaeda – külalised saabusid lasteaeda õhtupoolikul. Lapsed kogunesid väljakule koos oma ratastega. Lõvi Leo ja politseinik rääkisid tänaval liiklemisest nii jalakäija kui ka jalgratturina. Üle korrati ka kõik tähtsamad reeglid. Samuti tuletas politseinik lastele meelde helkuri kandmise vajalikkust, kordas üle kiivri tähtsust ja näitas ka, kuidas seda õigesti peas kanda.

Koos vaadati üle kõikide jalgrataste seisukord – kas pidurid töötavad, kas helkurid ja laternad on vajalikus kohas, kas signaalkell töötab jms. Lapsed said teada, et ka jalgrattaga sõites tuleb ennast kindlasti lii kluses nähtavaks teha – kanda eredavärvilisi riideid ning kiivrit ja pimedal ajal helkurvesti. Lisaks kontrollisid politseinik ja Lõvi Leo laste teadmisi, näidates neile erinevaid liiklusmärke, mille kohta lapsed selgitusi jagama pidid.

Tegevustes kasutatud materjalid ja vahendid

- Vestlus – helkurvest, märk „Stopp, lapsed!“, raamatud: „Jete ja Jesper. Liiklusest kõige noorematele“, „Tänaval jalgsi“, „Tänaval jalgrattaga“
- Tutvus liiklusmärkidega – liiklusmärkide kogumik (Maateeamet)

- Liikumismäng – liiklusmärkide kogumik, vile, märk „Stopp, lapsed!“
- Õppekäik – helkurvest igale lapsele ja õpetajatele, märk „Stopp, lapsed!“, liiklusmärk liiklusmärkide kogumikust igale lapsele
- Joonistamine – värvilised pliiatsid, valge paber A4, liiklusmärkide kogumik
- Kohtumine politseiniku ja Lövi Leoga – jalgrattad ja kiivrid

Tegevuste mõju hindamine

Läbiviidud tegevuste hindamine toimus praktikale järgneval nädalal, kui viidi läbi uus õppekäik linnatänavatel. Õppekäigul sai selgeks, et laste teadmised olid väga hästi kinnistunud. Teati liikluseeskirju ja osati märgata ohtlikke olukordi. Samuti oskasid lapsed hästi selgitada liiklusmärkide tähendusi.

Lisaks hinnatakse laste teadmisi ka läbi koolivalmidustestide, kus on eraldi osa liikluskasvatuse kohta.

Saavutatud tulemused

- Laps teab liikluseeskirju liiklemaks tänaval nii jalakäija kui jalgratturina.
- Laps oskab paremini hinnata ohte ja ohtlikke olukordi liigeldes lasteaia ning kodu ümbruses.
- Laps mõistab helkuri, helkurvesti ja jalgrattakiivri olulisust turvalisel liiklemisel.
- Laps tunneb olulisemaid liiklusmärke oma kodulinnas ja teab nende tähendust.
- Laps teab hädaabinumbrit ja oskab seda vajadusel kasutada.

Kasutatud ja soovitatav kirjandus

- „Liiklusaabits“ – Maanteeamet, 2000
- „Alustame turvaliselt kooliteed“ – Egmont, 2005
- „Lahediku käitumiskool“ – Avita, 1999
- „Lugusid Lõvi Leost“ – Politseiamet, 2003
- „Jete ja Jasperi käigud. Liiklusest kõige noorematele“ – Tiritamm, 2007
- „Liikluskasvatus enne kooli“ – Maanteeamet, 2001
- „Tänaval jalgsi“ – Sinisukk, 2005
- „Tänaval jalgrattaga“ – Sinisukk, 2005
- „Tänaval autoga“ – Sinisukk, 2005
- „Liikumismängud lasteaias“ – Ülle Tamm, 2011